Ne fogadja el a lapot a képes mélynyomású B. H. nélkül!

Budapest, 1930 — L. évfolyam 85. szám — Vasárnap, április 13

Megjelenik minden napi ünnep kivételével. Előfizetési árak: egy hóra 4 pengő, negyedévre 10 pengő 80 fill. Külföldre az előfizetés kétszeres. Felelős szerkesztő: SURÁNYI MIKLÓS

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. kerület, József-körút 5. Telefonszám: József 444—04-től József 444—09-ig. Levélcím: Budapest, 4. Postafiók 55. — Kiadja a Budapesti Hirlap R.-T.

Szépirodalmi főmunkatárs: HERCZEG FERENC • Főszerkesztő: CSAJTHAY FERENC

MUSSOLINI ÉS BETHLEN

Nem egyedül két nemzet sorsa és barátsága találkozik abban a kézszorításban, amelyet a Duce és Magyarország miniszterelnöke váltottak Rómában, hanem két talpig férfié, akik életük legjavát nagyúri bőkezűséggel nemzetük boldogulására áldozták. Könnyű a sors elkényeztetettjeinek a szerencse játszi kegye által, szinte láthatatlan kezektől összehordott kövekből birodalmakat felépíteni. Július Cézár és Augusztus császár, Nagy Sándor, vagy Timur Lenk győzelmet győzelemre arattak és a briteknek is növekvő és gazdagodó birodalmát kellett szinte csak megszervezniök a balsorsot úgyszólván nem ismerő történelmük utolsó három évszázadán át. Az áldozat és az alkotás, a férfiúi akarás és tett nagysága ott kezdődik, amikor a vissza-visszahulló sziklákat felfelé görgetve, a sors keserű és ostorozó szeszélye ellen, úgyszólván „a végenyészet széléről" kell az államférfinak — hadvezérnek, vagy uralkodónak egyaránt — nemzetét és országát megmentenie, lelki öntudatát visszaadnia és belé erkölcsi akarást öntenie.

IV. Béla, aki a tatárjárás után, mikor „nem lelé honját a hazában", ismét talpraállította országát — a magyar történelem egyik legnemesebb alakja. Sokban hasonló szerep jutott osztályrészül Poroszország nepoleoni feldulása után két porosz államférfinak: Stein bárónak és Hardenberg grófnak. Hányszor kellett Cavournak, a robusztus, könnyen el nem csüggedő piemontinek, kétségbeesnie nemzetének hajszálon függő sorsa, kilátástalan küzdelme, a diplomáciai játék csalfaságai és csalódásai miatt. Kitartott és győzött: egyesítette nemzetét. A francia történelem is magasabbra fogja helyezni Thiers-t, a 70-es évek legyőzött Franciaországának újjáalkotóját XIV. Lajosnál, akit szerencséje uralkodásának alkonyán látszott elhagyni, miután előbb a napkirály két kézzel szórta a sors által pazarul ráontott kincseket. Az újjáalkotás szizifuszi munkája jutott államférfiui osztályrészül Benito Mussolininek és Bethlen Istvánnak is: a feladatoknak és az erkölcsi és férfiúi teljesítményeknek ez a párhuzama állítja önkéntelenül egymás mellé az új Európa e két államférfiát és fűzi össze őket a nemzeti érdekeken túlmenően is meleg barátsággal.

Tudjuk, hogy Bethlen István milyen romhalmazt talált a magyar nemzet szálláshelyén, milyen szuggesztiv erővel dolgozott ennek az országnak talpraállításán, hogyan sikerült nemzetének önérzetét visszaadnia és számára a világ hatalmasai közt poziciót szereznie, mert méltósággal védte meg nemzeti öntudatát és adta vissza már-már elvesző hitét. Tudjuk, mert tanui voltunk ennek a munkának, melyből minden becsületes magyar ember vállvetve kivette részét. Kevésbbé ismerjük a Duce nemzetépítő feladatának titáni nagyságát, amely dacára Olaszország győzelmének és a győzelem gyümölcseinek, szintén szizifuszi, emberfölötti erőfeszítést és olyan erkölcsi tisztaságot s erőt kívánt, mely bámulatra ragadja nemcsak a kortársat, barátot, sőt ellenséget egyaránt, hanem a késői utókort is. A Marcia su Roma a bolsevizmus, az anarchia, a tehetetlenség karmaiból mentette meg az olasz nemzetet, a fasió összefogta erőit, munkára és a haza érdekeinek mindent alárendelő kötelességteljesítésre nevelte. Csodával határos a fenyegető pusztulás küszöbéről megmentett Itália újjászületése a Duce egyetlen varázsütésére. Önfeláldozó, éjt-napot nem ismerő, magánéletét, pihenését a nemzetnek szentelő munkájával Olaszországot, a párizsi békekonferencia keserű napjai után, ma a világ egyik olyan nagyhatalmává tette, mely nemcsak tiszteletet parancsol, de amelynek szava döntő súllyal esik a latba.

Az elvégzett feladat hasonlósága és nagysága, az elvégzendő munka párhuzamos vonala, két megtörhetetlen öntudatú nép egymást megértő barátsága és férfias, küzdeni és alkotni tudó ereje történelmi acélból kovácsolt pántokkal felbonthatatlanul kapcsolnak össze két férfiút és a két talpig férfin által két nemzetet is. A múlt nagysága, a jövőbe vetett remény, mely meghozza Európa végleges és igazságos békéjét és az önnön erőkbe vetett törhetetlen hit — az a kiapadhatatlan forrás, melyből ez a két egymást megértő és megbecsülő nemzet legyőzhetetlen energiáit meríti.

Erősebb az olasz-magyar barátság, mint volt

Bethlen szombaton újból egyóra hosszat tanácskozott Mussolinivel — A magyar miniszterelnök ünneplése az olasz fővárosban — Bethlen gróf és kisérete vasárnap utazik el Rómából

RÓMA, ápr. 12.

Mussolini miniszterelnök ma délelőtt tizenegy órakor a quirináli magyar követségen *meglátogatta Bethlen István grófot,* hogy viszonozza Bethlen grófnak nála tett látogatását.

Bethlen István gróf miniszterelnök ma délelőtt tizenegy órakor tárgyalt másodszor *Mussolinival.* A megbeszélés *egy óra hosszat tartott.*

Délután négy órakor a magyar miniszterelnök *intim ebéden* vett részt, amelyet *Fani* külügyi államtitkár adott tiszteletére. Az ebédre a következők voltak hivatalosak: *Bethlen* István gróf miniszterelnök, *Fani* külügyi államtitkár, *Giuliano* népnevelési miniszter, *Acerbo* földmívelésügyi és erdőügyi miniszter, *Apor* Gábor báró, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője, *Csáky* István gróf, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője, *Guariglia,* Róma város polgármestere, *Taliano* tárcanélküli miniszter, a quirináli magyar követség személyzete és az olasz külügyminisztérium több magas funkcionáriusa.

Viktor Emánuel köszönő távirata Horthyhoz

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti: *Viktor Emánuel* olasz király a következő sürgönyt intézte *Horthy* Miklós kormányzóhoz:

Horthy tengernagy, Magyarország kormányzója őfőméltósága Budapest.

Bethlen gróf átadta nekem a kitüntetést, amelyet *főméltóságod szíves volt nekem adományozni.* Mélyen átérezve mondok köszönetet ezért a rám nézve kedves megnyilatkozásért és biztosítom Főméltóságodat, hogy azok az érzelmek, amelyek erre az adományozásra késztettek, szívélyes *viszonzásra találnak úgy nálam, mint az olasz nemzet lelkében.*

Viktor Emánuel.

Bethlen nyilatkozata a sajtónak

RÓMA, ápr. 12.

(Stefani.) Bethlen István gróf miniszterelnök ma délután a magyar kvirináli követségen fogadta *az olasz sajtó képviselőit,* akik előbb a következőképpen nyilatkozott:

— Eljöttem Rómába, hogy személyesen megtegyem azt, amit annakidején a budapesti parlamentben megtettem, hogy tudniillik *Mussolini őexcellenciájának köszönetet mondjak azért a bőséges és értékes támogatásért, amelyben az olasz delegáció minket a hágai konferencián részesített.* Nemsokára három esztendeje lesz, hogy szerencsém volt Magyarország nevében az olasz kormány főnökével aláírni az olasz-magyar barátsági, békéltető és döntőbirósági szerződést. *Az aláírt szerződés nagy jelentőségének tudatában mérlegeltem annak értékét, amit országom számára jelent. A legutóbbi három év története* — tette hozzá *Bethlen* gróf — *igazolta feltevéseimet és a magyar nép teljes szívvel ratifikálta egyezményünket* s tette ezt annál inkább, mert ez a szerződés *nem csupán nemzeti szempontból* rendkívül hasznosnak, hanem *a középeurópai béke fejlődésére és konszolidálására is* a legjelentékenyebb tényezőnek bizonyult.

— Az olasz kormány főnökével folytatott megbeszéléseimben megelégedéssel állapítottam meg, hogy a *barátság kötelékei,* melyek a mi két országunkat egybefűzik, *erősödtek* és hogy Olaszország és Magyarország viszonyát az a *kölcsönös bizalom* hatja át, amely az eredményes kölcsönös együttműködés szempontjából feltétlenül szükséges.

— *A teljes megértésnek* ebben a szellemében beszéltük meg *Mussolini* ő excellenciájával mindazokat a kérdéseket, amelyek Magyarországot és Olaszországot érintik.

— *A külpolitikát illetően* megállapítottuk azoknak *a felfogásoknak azonosságát,* amelyek a két kormány akcióit irányítják.

— *Gazdasági téren* megvizsgáltuk a lehetőségét annak, hogy *kereskedelmi érintkezésünket jobban kiterjesszük és a fiumei kikötő forgalmát élénkebbé tegyük,* mind az Olaszországba irányuló *magyar kivitel,* mind pedig a Magyarországba irányuló *olasz kivitel* szempontjából. Megvitattunk továbbá a *tengerhajózásra* vonatkozó kérdéseket.

— Ujra hangsúlyozni akarom — mondotta végül *Bethlen* gróf, — hogy *rendkívül szerencsésnek érzem magam, hogy ezt a látogatást Rómában megtehettem,* mert azzal a meggyőződéssel térek haza, hogy *ez a látogatásom előmozdította a Magyarország és Olaszország között fennálló őszinte barátság szívélyes fejlődését.*

A miniszterelnök a pápánál

RÓMA, ápr. 12.

Pius pápa szombat este fél 7 órakor *ünnepies magánkihallgatáson fogadta Bethlen István gróf miniszterelnököt.* A kihallgatás *30 percig* tartott. A miniszterelnök a Vatikánban *Barcza* György vatikáni magyar követ, *Apor* Gábor báró és *Csáky* István gróf kíséretében jelent meg. A pápai kihallgatás után a miniszterelnök bemutatta kíséretét Őszentségének, majd *látogatást tett Pacelli bíbornok-államtitkárnál.* A bíbornok-államtitkár egy félóra mulva megjelent a vatikáni magyar követségen és *viszonozta Bethlen István gróf látogatását.*

„Minden eshetőségre készen..."

RÓMA, ápr. 12.

(Stefani.) A *Tribuna* vezércikkben foglalkozik *Bethlen* István gróf római látogatásával. A cikk, amelynek címe „Megértés kormányok és népek között", többek közt a következőket mondja:

A diplomáciai kapcsolatok történetében ritkán találunk olyan szivélyes, őszinte és — kimondjuk, anélkül, hogy félnénk attól, hogy a bekövetkező események megcáfolnak, — olyan hathatós megértést, mint ezt, amely tegnap *Mussolinit* és *Bethlen* István grófot hosszú megbeszélésükön foglalkoztatta. Mind a két népben mélyen él az együttérzés, amely abból a hitből táplálkozik, hogy *sorsuk közös lesz* és azon a biztos tudaton alapszik, hogy *minden eshetőségben egymásra támaszkodva együtt fognak maradni.* Olaszország a magyar államban fontos faktorát látja annak a rendszernek, amely a *renden* alapszik és amely legjobban megfelel a magyar életérdekeknek úgy Közép-Európában, mint a Balkánon. Csak stabil kormányok között lehetséges őszinte megértés; csak stabil kormányok érzik magától értetődőnek a megértés iránti hajlandóságukat. Nem szabad elfelejteni, hogy *csak Olaszország és Magyarország kormányai stabilok igazán az európai kormányok között;* csak az olasz és a magyar kormány mutatja az államférfiaknak, a problémáknak, a szándékoknak és a cselekedeteknek azt a kontinuitását, amely a legbiztosabb zálogul szolgálhat azok részére, akik ezekkel a kormányokkal összeköttetésbe akarnak lépni. Nincs népe Európának és a világnak, amely az egymás közti viszony tekintetében szerencsésebb helyzetben volna, mint ahogy ez kölcsönösen fennáll az olasz és a magyar nép részéről.

A cikk a következőképp végződik:

A két kiváló államférfi, aki ezekben a napokban alkalmat talált arra, hogy nyugodtan megtárgyaljon mindent, bizonyára meg fogja találni a legcélszerűbb formáját is annak a megértésnek, amely nemcsak a két állam, hanem a két nép között is fennáll és amely *a legértékesebb gyümölcsöket fogja megteremni* nemcsak a két nemzet részére, hanem Európa végleges békéjének szempontjából is.

Élénk figyelem Párizsban

PÁRIZS, ápr. 12.

A francia sajtó *élénk figyelmet* szentel *Bethlen* István gróf római utazásának. *A mai reggeli lapok jóformán kivétel nélkül közlik a magyar miniszterelnök római tartózkodásáról beszámoló Havas-táviratokat* és kiemelik *Bethlen* István grófnak az olasz sajtó számára tett nyilatkozatát, amelyben útjának célját részletezi és *az olasz-magyar baráti kapcsolat békeszerető jellegét hangsúlyozza.*

A *Temps* római tudósítója *Bethlen* István gróf római tartózkodásáról szóló beszámolójában ismerteti azokat a kommentárokat, amelyeket az olasz sajtó Bethlen István gróf és Mussolini megjegyzéseihez fűz. A két államférfiú a tudósító szerint *elsősorban azokról a gazdasági problémákról* tárgyalt, amelyek összefüggésben állanak *a keleti jóvátételre* vonatkozó legutóbbi értekezletekkel. Szó volt *a fiumei szabadzónáról* is, valamint általában azokról az előnyökről, amelyeket a két ország kapcsolatában *a tevékenyebb együttműködés* biztasíthat.

Az angol sajtó

LONDON, ápr. 12.

A *Manchester Guardian* római levelezője foglalkozik *Bethlen* István gróf magyar miniszterelnök látogatásának részleteivel és kiemeli, hogy az olasz sajtó szerint a látogatás folyamán *főként gazdasági kérdésekről,* a két ország közötti *kereskedelemről,* a *jóvátételről* és *Fiuméról* is lesz szó. E megbeszélések után Olaszország valószínűleg ratifikálja majd a Young-tervezetet, bár az idevonatkozó előzetes megbeszélések inkább *Bethlen* István gróf iránti udvariassági aktusnak tekintendők és nem késleltethetik a ratifikálást.

A Reuter-iroda római levelezője *hosszabb és barátságoshangú táviratban* részletesen beszámol *Bethlen* István gróf látogatásának eddigi mozzanatairól.

Ára 30 fillér

Budapest szenzációja!
Csodaszép
nőiкalap
ujdonságaim
cizol, baku, lószőr stb. szalmakülönlegességek . 5'80-tól
REICH FRICI női kalapgyár Vámház-körút 10

színhelyére hétórai vonatkéséssel érkeztünk, úgy, hogy átöltözni sem volt időnk, a közönség már a helyén ült és látta, amint mi bőröndjeinkkel a művészszoba felé vonultunk. A hangversenyrendező bocsánatot kért, hogy nem tudtunk átöltözni, mire *az amerikai közönség nagy, tüntető tapssal fogadott, amikor szürke utiruhában a pódiumra léptünk.* Eltekintettek a külsőségtől és csak a lényegre voltak kíváncsiak.

— Ugyancsak kaliforniai útunk alkalmával történt az alábbi eset is. Kiszámítottuk, hogy vonatcsatlakozásra az egyik állomáson, ahova éjjel érkeztünk, mindössze egy perc áll rendelkezésre. Erre impresszáriónk sürgönyileg kért és kapott engedélyt arra, hogy a csatlakozó vonat megvárhassa, míg átszállunk. *Két perc időt engedélyezett az állomásfőnök.* Közben megtudtuk, hogy van egy korábbi vonat is, ezzel utaztunk el és átszálltunk a vonatba, mely ott várakozott már. Amidőn befutott a második vonat, amellyel meg kellett volna érkeznünk, a kalauz harsányan kiáltotta a nevünket: *Róth-kvartett, Róth-kvartett!* s végig futott a vonat mentén. Majd végre, mikor elérkezett kocsinkhoz s meglátta hangszereinket, megkönnyebbülve sóhajtott fel: *„Beszálltak már? All right, akkor indulhatunk.“* De akármerre jártunk és akármilyen jól ment is a sorsunk, *mindig hazagondoltunk,* s előre örültünk budapesti hangversenyünknek, ahol kedves tanárainkat és ismerőseinket viszontláthatjuk.

A vonósnégyes többi tagjai is helyeslőleg bólintanak. Még a hollandi szőke cellista is. Kedvesek, szerények ezek a fiatal magyar fiúk. Mintha nem is világhírű művészek, hanem még mindig zeneakadémiai növendékek volnának. Komoly munka, szorgalmas gyakorlás és művészi becsület gyümölcseit aratták. Méltók ahhoz az intézethez, amely egykor szárnyra bocsátotta őket.

V. M.

Balatonföldvár
husvétkor megnyilik!
Mérsékelt árak!
Szobák, hideg és meleg folyóvízzel, az előidényben naponta 3.— pengőért személyenként.
Izletes, bőséges háromszori étkezés 6.80 pengő.
Jelentkezést elfogad a Balatonföldvár Fürdő Rt. Igazgatósága, V., Sólyom-utca 1. Alkotmány-u. sarok. Telefon: 276—64.

*** (Kürthy György a kormányzónál.)** *Kürthy* Györgyöt, a Nemzeti Színház művészét, a szegedi városi színház új igazgatóját ma délben kihallgatáson fogadta *Horthy* Miklós kormányzó. *Kürthy* György előterjesztette a kormányzónak művészi programmját, bejelentvén, hogy fokozottabb módon kívánja kultiválni *a katona-, levente- és ifjúsági előadásokat,* amit a kormányzó megelégedéssel vett tudomásul és szerencsét kívánt az új igazgatónak vállalkozásához. A kormányzó végül kilátásba helyezte, hogy a szeptemberi megnyitó díszelőadáson személyesen is meg fog jelenni.

*** (Az Operaház vendégei.)** Az Operaházban április 21-én, húsvét hétfőjén, *Anday* Piroska, a bécsi állami opera magyar művésznője lép fel a *Carmen* címszerepében. Elisabeth *Rethberg,* a newyorki Metropolitan Opera-House tagja *április 25-én, pénteken* az *Aidában,* 27-én, vasárnap pedig a *Trubadurban* lesz az Operaház vendége. Az Operaház igazgatósága véglegesen megállapodott *Jeritza* Mária vendégfellépésére vonatkozóan is. A művésznő *négy* estén át vendégszerepel az idén az Operaházban és pedig május 14-én *Faustban,* 16-án *A zsidónőben,* 19-én *A walkürben* és 22-én *Toscában.* A *Faustban* ezúttal először lép fel Budapesten.

*** (Fáy Szeréna jubileuma.)** Megírtuk, hogy a Nemzeti Színház *május 3-án* ünnepli meg *S. Fáy* Szerénának *ötvenéves* tagsági jubileumát. A jubileum alkalmából a *III. Rikárd* kerül színre, amelyben *Fáy* Szeréna Margit királynét játssza. Az előadás előtt a nyilt színpadon köszöntik fel a jubilánst a színház tagjai, valamint a különböző művésztestületek képviselői.

*** (A Mátyás-templom oratóriumi hangversenye.)** Nagyszabású oratórium bemutatását vette tervbe a budavári koronázó Mátyás-templom karnagya, *Sugár* Viktor orgonaművész. Április 29-én délután 5 órakor ének- és zenekarával előadja *Nowowiejski* Félixnek „Quo Vadis?“ című oratóriumát, amely eddig kétszáznál több városban került bemutatásra. Az oratórium szövegét *Sienkiewicz* regénye nyomán Antonia *Jüngst* írta. A bemutató iránt nagy arányú érdeklődés mutatkozik.

JERITZA
Mária egyetlen fellépése április 25-én a Városi Színházban
Műsor: Német, francia, angol dalok. (*Schumann, Strauss, Debussy, Beach* stb.) és operaáriák (*Verdi, Ponchielli, Csajkovszky, Korngold* stb.).
Jegy a színház pénztáránál, Rózsavölgyinél és az összes jegyirodáknál. (3—32 pengőig.)

*** (Szendrey Julia a Kamaraszínházban.)** Most hétfőn és szerdán először szerepel a Kamaraszínház műsorán a „Szendrey Julia.“ *Herczeg* Ferenc színműve a nemzeti színházi előadások teljes szereposztásában kerül színre.

*** (Lehár hatvanadik születésnapja.)** E hónap 30-án lesz *hatvanéves Lehár* Ferenc. Ebből az alkalomból *Berlinben* Lehár-ünnepségeket rendeznek. Az ünnepségek húsvét vasárnapján a *Paganini* felújításával kezdődnek. A főszerepeket *Tauber* Richárd és *Schwarz* Vera fogják játszani.

*** (Muzsika.)** A *Papp* Viktor (felelős szerkesztő) és *Major* Ervin szerkesztésében megjelenő „Muzska“ című zeneművészeti, zenetudományi és zenekritikai havi folyóirat márciusi száma gazdag tartalommal most hagyta el a sajtót. A lap hódoló vezércikkel köszönti vitéz nagybányai *Horthy* Miklóst tízéves kormányzói jubileuma alkalmából. Közli a *Klebelsberg* Kunó gróf kultuszminiszter által hirdetett magyar dalpályázat bírálóbizottságának jelentését. Folytatja *Liszt* Ferenc nagyon értékes naplójának közlését (közli: *Végh* Gyula). Nagyértékű tanulmánya a folyóiratnak „Petőfi műveinek zenei bibliografiája“, melyet *Isoz* Kálmán kiváló gonddal állított össze. *Pataky* Mária az „Új német zenemozgalomról“ írt tanulmányt. A szokásos kritikai, irodalmi, figyelő és tallózás rovat tarkítja a tartalmat. A folyóirat kizárólag a kiadóhivatalban kapható. (Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Lónyai-utca 36. szám. Előfizetési ár egész évre: 20 pengő. Egyes szám ára: 2 pengő 50 fillér.)

*** (Az ezüst páncél első három előadása a Kamaraszínházban.)** Jövő vasárnap, húsvét vasárnapján este, bemutatóval szolgál a Kamaraszínház: előadja néhai *Szenes* Béla *Huszár* Péterrel együtt írt darabját, *Az ezüst páncélt.* A háromfelvonásos vígjáték főszerepeit *P. Márkus* Emilia, *Tőkés* Anna, *T. Halmy* Margit, *Csortos* Gyula, *Palágyi* Lajos, *Abonyi* Géza, *Náday* Béla és *Forgács* Antal játsszák. *Az ezüst páncél* húsvét hétfőjén este és az utána következő kedden is színre kerül.

*** (Műsorváltozás az Operaházban.)** A *Salome* helyett kedden a *Tosca* kerül színre az Operaházban, a címszerepben *Walter* Rózsival; Scarpiát *Palló* Imre, Cavaradossit *Halmos* János énekli. A *Toscát* a *Seherezade* balett előzi meg.

*** (Copperfield Dávid az Uj Színházban.)** A fiatal magyar írók színháza Nagyszombaton, április 19-én, ismét új szerzőt avat *Lestyán* Sándor személyében, aki *Dickens Copperfield Dávidjából* írt színdarabot, 3 felvonásban és 18 képben. A darabból már teljes díszletekkel próbálnak az *Új Színház* művészei, *Bársony* István rendező vezetésével. *Több mint harminc szereplője van a Copperfield Dávidnak,* a regénynek úgyszólván minden alakja megelevenedik a rivalda fényében és köztük mint eleven szereplő: *maga Dickens, a költő,* aki tudvalévően saját élettörténetét örökítette meg a Copperfield Dávidban. Filmszerű gyorsasággal perdülnek a képek, melyek egységes történetté olvadnak össze. A regénybeli ismerősök sorra felvonulnak. A kis Dávid (az első és második felvonásban *Lázár* Gida, a harmadik felvonásban *Baló* Elemér játssza), a nagynéni (*Szabados* Piroska), Peggotty, a dajka (*Orsolya* Erzsébet), Micawber úr (*Harsányi* Rezső), Dick úr (*Bazsay* Lajos), Heep Urias (*Boray* Lajos), Barkés, a fuvaros (*Gárday* Lajos) és a többiek is mind, még a Micawber-család ikrei is, akik a harmadik felvonásra természetesen megnőnek. *Lestyán* Sándor verseket is írt a darabba, ezeket a verseket *Nádor* Mihály zenésítette meg.

Az „Alvinczi huszárok” nagy sikere

Az egész közönség és az egész sajtó egyhangúlag állapította meg, hogy a Király Színház ujdonsága, az *„Alvinczi huszárok“* a legkitünőbb, legmulatságosabb, legjobb zenéjű operett, amelyet hosszú idő óta Budapesten előadtak. A közönség, mely eddig 4 előadáson töltötte meg a színházat zsufolásig, ki nem fogyott a kacagásból és sokszor nyiltszíni tapsokkal adott elragadtatásának kifejezést úgy a darab mulatságos helyzetein, mint a nagyszerű zenén és a színészek remek játékán. Minden előadáson, nagypénteket kivéve, amikor a színház zárva van, *Lábass* Juci, *Bársony* Rózsi, *Gombaszögi* Ella, *Siró* Anna, *Kertész* Dezső, *Sarkadi* Aladár, *Sziklay* József, *Dénes* Oszkár, *Latabár* Árpád, *Major* István, *Raskó* Géza, *Bihari* Nándor és *Sándor* István játszják a főszerepeket. Az „Alvinci huszárok“ természetesen husvét mindkét napján és husvét vasárnap délutánján rendes helyárakkal kerül színre ebben a fényes kiosztásban. Ma, vasárnap délután és husvét hétfő délutánján mérsékelt helyárakkal a nagysikerű „Viktória“-t adják *Vaály* Ilonával, *Fejes* Terivel, *Bársony* Rózsival, *Dobos* Annieval, *Kertész* Dezsővel, *Sziklay* Józseffel, *Dénes* Oszkárral, *Latabár* Árpáddal, *Tarján* Györggyel *és Raskó* Gézával a főszerepekben.

Családi és bérházak
építését és egyéb szakmába vágó munkát vállalok. Csekély készpénz hozzájárulással rendelkező telektulajdonosoknak, olcsó kamat mellett, az ország bármely részén építek. Csoportosult építtető érdekeltségeknek kedvező feltételek. Tervezés és szakvélemény-nyujtás díjtalan. Elsőrendü referenciák **Koncz Lajos építőmester, Budapest, József-körút 26. II. 12. szám.**

bánját először méltatták. Az „Athenaeum“-ban maga Vörösmarty bírálta meg, ilymódon: *Magyar játékszini krónika.* Mart. 23. A pesti m. színpadon először: Bánk Bánk. Eredeti szomorú játék öt felv. Irta Katona József. (Egressy Gábor jutalomjátéka.) Sok tekintetben hiányos s némileg vad; de erővel teljes színmű, első és utolsó műve e nemben a korán elhúnytnak. Legkevésbbé sikerült Bánk Bán karaktere, kiben nem látjuk azon szilárdságot, mely az általa elkövetett merész s nagy felelősségű tetthez kivántatik. Tökéletesebbek Petur, Biberach, Ottó, Tibore. Gertrud nem egészen érthető. Melinda a legnehezebb feladat az egészben, ha talán nem minden részben tökéletes is, de helyenként meglepőleg szerencsés vonásokkal van ábrázolva. Az egész mű mindenesetre magasb tehetségre mutat, s nem hűtlen másolata a kornak, mely, noha hanyatlásnak indult, s a hajdani erőből vadságra fajult, mégis sok jeleivel bír a férfiasságnak s lovagi szellemnek. Drámai, söt szini hatás tekintetében végre a mű ritka tünemény, ha meggondoljuk, hogy akkor iratott, midőn dráma kevés, a színház bujdosó volt s hogy a szerzőnek ez első munkája. Csupán a negyedik felvonást kivánnók kiigazittatni, mely lassú és fárasztó s kihagyni azt, midőn Bánk Bán együtt találja Melindával Ottót (ha egyéb iránt ezen megjelenés nem a színész tévedése volt) s ahelyett, hogy (mint valószínű) megrohanja, visszamegyen. — Az előadás a gondosabbak közzé számitható. Szentpéteri, amennyire hangja nem gátolá, jól adá az indulatos Peturt; Barthát kivánnók többször így látni: mély és megható érzéssel adá a szegény Tiborcot, valamint Fáncsy igen kimért, és jól talált játékkal a furfangos Biberachot. Egressy G. (Bánk bán) helyenkint po., midőn a pártütőket és Peturt csillapitja, midőn a királynénak szemrehányásokat tesz, jó helyenként, kivált indulatkitöréseiben érthetetlen, vagy egy kissé túlzó. Egyébiránt, mint mondók, Bánk bán karaktere leggyengébb az egész műben s inkább szeretjük, hogy egy kis túlzás által felriasszon, minthogy bágyadt előadás miatt egészen elessék. Mart. 24—31-ig a színház a húsvéti ünnepek miatt zárva. *F.*

= HORVAY JÁNOS szobrászművész a Társadalombiztosító Intézet hatalmas tornya számára mintáz hat méter magas, allegórikus csoportot, az *Öregség védelmét.* A kompozició 42 méter magasságba kerül. Horvayt ezenkívül a kultuszminiszter is megbízta, hogy a Szegedi Tudományegyetem Pantheonja számára Petőfi álló alakját készítse el.

•

× A MILÁNÓI OLASZ IRODALMI ÉVKÖNYV, amelyről már megemlékeztünk, újabb körkérdést intézett a nevesebb olasz írókhoz. Ezúttal arra kellett felelniök: ha lakatlan, távoli szigetre kellene költözniök és csak egy, vagy két, vagy tíz könyvet vihetnének magukkal, melyik lenne az az egy, vagy két, esetleg tíz mű?

Íme, néhány válasz:

Nino Berrini: 1. Divina Commedia. 2. A jegyesek (Mauroni). Elég.

V. Brocely: Egy kötetre való kéziratpapirost vinnék és írnék magamnak egy könyvet.

Raffaele Calrini: Egy Baedeker. Hogy eligazodjam belőle: miként kerülhetem el a Grand Hotelt, az ujságkioszkokat, a bazárokat, ahol a Souvenirs című emléktárgyakat és a képeslapokat árusítják.

Ferdinando Paolieri: 1. Divina Commedia; 2. Shakespeare összes művei; 3. Aquinoi Szent Tamás kincsei; 4. A jegyesek; 5. David Coopperfield; 6. Shelley költeményei; 7. Victor Hugo Shakespeare-tanulmánya; 8. Boccaccio elbeszélései; 9. Don Quijote de la Manche; 10. Kipling dzsungeltörténetei.

Vincenzo Errante: 1. Vasúti menetrend. 2. A telefónelőfizetők névsora. 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. Különböző nemzetek és városok vasúti menetrendjei és telefónkönyvei.

G. Ferrero: A Biblia.

Annie Vivanti: Csekk-könyv. Jó az mindenütt. Még egy lakatlan szigeten is.

Lucio Ridenti: 1. Bel-Ami, 2. Sapho, továbbá a teljes Larousse, azt ugyanis eladhatnám az odavetődő hajótörötteknek.

Arnaldo Cipolla: 1. A Biblia, 2. Marco Polo utazásai, 3. Stanley utazásai és a magam könyvei.

Alfredo Paurini: Semmiféle könyvet nem vinnék.

Következő körkérdés: Milyen sportot űz?

Válaszok:

Edoardo Mattini: Növesztem a szakállamat. Ez elég szerény, bár nem egészen veszélytelen sport.

Alfredo Paurini: Pipázom.

Lucio D'Ambra: Milyen sportot űzök? Esténkint megemelem egypárszor azt a kéziratpapirtömeget, amit napközben teleírtam. Rendkívüli módon edzi az izmokat.

A. Formiggini: Lapot szerkesztek.

Ester Lombardo: Autózom, ha lehet. Az ugyanis nem fáraszt.

Harmadik körkérdés: Ha valakinek, akit nagyon szeret, néhány szóban akarna olyan tanácsot adni, amelyet életének gazdag tapasztalataiból szűrt le, mit mondana neki:

Válaszok:

Virgilio Brocchi: Szeress!

P. A. Marrolotti: Csak édesanyádban bízz, senki másban!

Guido Milanesi: Hallgass!

Lucio D'Ambra: Munkával töltsd az időt. Ez az egyedüli módja annak, hogy ne vedd észre, milyen gyorsan száll tova.

Bruno Corra: Ne kövesd a tanácsaimat!

G. A. Borgese: Higyj!

Dino Provenzal: Kerüld az írókat!

Arturo Rossato: Légy jó mindhalálig!

Eugenio Giovanetti: Sose adj tanácsokat!

Massimo Boutempelli: Tégy, amit akarsz!

A. G. Bragaglia: Vigyázz, ha jön a vonat!

•

+ MISKOLCZY DEZSŐ dr.-nak, az elme- és idegkórtani klinika tanársegédjének, az átöröklődő ideg- és elmebajok kórtanából a budapesti tudományegyetemen *egyetemi magántanárrá* történt képesítését a napokban közölte a hivatalos lap. Ez a kinevezés orvosi és tudományos körökben egyaránt osztatlan örömet keltett, mert szinte szokatlanul fiatal korban olyan tudós kitüntetését jelenti, aki a ma már európai hírű *Schaffer-iskola* nemes hagyományait van hivatva fenntartani s erre a szép feladatra annál inkább méltó, mert egy évtizednél hosszabb ideje működik a nagyszerű *Schaffer* professzor mellett, mint közvetlen munkatársa, tanársegédje. A fiatal tudós a tárgykörébe vágó tudományos dolgozataival már évekkel ezelőtt magára vonta a szakkörök figyelmét s pár évvel ezelőtt az a ritka kitüntetés érte, hogy *megkapta az amerikai Rockefeller-díjat.* Ekkor egy esztendőt töltött *Madridban a Nobel-díjas Cajal professzor mellett,* aki a világ majdnem minden tudományos társaságának tiszteleti tagja, a *Magyar Tudományos Akadémiának* is. A világhírű spanyol tudós úttörő munkáját: *„A tudományos kutatás módszertanát“, Cajal* megbízásából *Miskolczy* Dezső dr. fordítja spanyol eredetiből *németre,* s ez a hatalmas munka most van sajtó alatt Németországban. *Miskolczy* dr. egyébként, ahogy a *Budapesti Hirlap* már jelentette, komoly jelöltje a szegedi egyetem ideg- és elmekórtani tanszékének.

•

× KARL MAY kétségtelenül a legnépszerűbb ifjúsági író nevével büszkélkedhetik. A német könyvkereskedők hivatalos lapjának kimutatása szerint művei 5,348.000 példányban forognak közkézen egyedül a német könyvpiacon. Ez a mammutszám azt jelenti, hogy May a legolvasottabb német író. Legtöbb példányban — 240.000-ben — híres könyve, a *Winnetou* kelt el, amely tudvalevőleg apja a cserkészmozgalomnak. — Az idegen nyelvű fordításokról nem készült még statisztika, úgyhogy a közel hatodfélmillió példányszámot bátran megszorozhatjuk kettővel, ha számszerűleg akarjuk kifejezni May népszerűségét.